

1624.

1. Eschrodus, Thomas: De pupillis oblatione et obligatione

1642

1. Koenig, Richardus: De academiis Europaeis et eorumdem fundatoribus

1644

1. Bucholtz, Christophorus Trachinus: De lege Aquilia

1650.

1. Bucholtz, Christophorus Trachinus: De juris Dictione

1651.

1. Braudes, Joannes Martinius: De rescriptis memoratis

1653.

1. Musaeus, Petrus: De antiqua Germaniarum republica
2. Perles, Petrus: De iudicio austriacarum

1655

1. Braudes, Joannes Martinius: De jure feudali.

1655

2. Wagners, Wilhelmus: De publicis iudiciis

1657

1^a = Bucholz, Aristophan Tractatus: De purgationibus
tam inter status imperii solos, quam inter
status imperii et mediatum, seu inter solos
mediatos 2^a Aufl. 1657: 1730

1658.

1^a = Brandes, Joh. Martinus: De nullo. 2^a Aufl.

2. Brandes, Johann Martinus: De iuramento vasallitico

3. Brandes, Johann Martinus: De fiere constituti

possessorii
4. Bucholz, Christophorus Tractatus: De operis ueri renuntiatione

1659.

1. Perkelius, David: De fidejussoribus.

des
li
u

5573

Disputatio Juridica Inauguralis

27. Febr. 1766

DE

219

RESCRIPTIS
MORATORIIS,

5

1651, 1.

Exhibens Decadem Conclusionum
Theorico-practicabilium

QUAM

DEO PROSPERANTE

Ex Decreto & Antoritate Magnifici & Nobilissimi

Jctorum Collegij in Illustri Academia Hasso-Cassellanâ Schaumburgicâ

PRÆSIDE

Clarissimo ac Consultissimo Viro

DN. JOANNE MARTINO

Brandes / J.U.D. & Professore publico,

Domino ac Fautore suo observando

Pro summis in utroque lute Privilegiis, Honoribus ac Insignibus

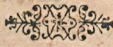
Doctoralibus consequendis

PUBLICAE CENSURAE SUBMITTIT

LUDOLPHUS *Hoers* / Hildesienfis,

In Auditorio Jctorum

Ad diem 27. Febr. Horis ante & pomeridianis.

RINTHELII AD VISURGIM,

Imprimebat PETRVS LVCIVS, Academiae Typographus,

ANNO MDCCCLL

Monsieur Brandes.

125

VIRIS

*Magnificis, Nobilib. Consultissimis, Amplissimis
Experientiſſ. nec non Spectatiſſimis ac Prudentiſſimis*

DN. CONSULIBUS, SENATORIBUS ET OCTODECIM VIRIS
Universis ac singulis

Inclutæ Reipubl. Veteris Hildesiæ

Patribus Patriæ laudatiſſimis,

*Dominis Patronis, Favoribus, Amicis ac Collegis suis
aratem honorandis observandis:*

UT ET

Preſtantiſſimo Viro

DN. BALTHASARO Evers/

Collegij Senatorij decemviralis Seniori ac Civi
apud Hildesienses pri-
mario,

Fratri suo germano unico dilectiſſimo,

*Hancce Conclusionum Juridicarum Inauguralium, à se
in Illuſtri hac Rintbelensium Academia
conſcripſarum, Decuriam.*

Cum pio voto omnigenæ felicitatis & prosperi
novi incuntis anni regiminisq; augurio

L. M. Q. D. D. D.

Ludolphus Evers/
Author & Respond.

Anteloquium.

Augusta Furisprudencia, illa di-
vinarum ac humanarum rerum noti-
tia, justi atque injusti scientia §. 2. In-
stitut. de Just. & Jur. l. 10. §. 2. ff. eod.
junct. l. 2. in fin. ff. de l. cum non con-
sistat in theoreticis umbratilibusque dissertationibus, sed
usu & exercitatione practicâ comparetur, Thom. Lindem.
histor. de orig. jur. th. 180. ac non fandi sed judicandi
adeoque faciendi & practica ars sit, d. loc. th. 207. ideò
non cognitionis nude, sed quemadmodum Aristotel. I. E-
thicor. de totâ Philosophiâ practicâ scribit, Jus nostrum
actionis & usus causa addiscendum, ut aliquando ex um-
bra scholarum in lucem fori & judiciorum id proferamus,
Rittershus. ad Instit. circ. proëm. & ad §. ult. Inst. de
sacild. junct. Comm. ad Novell. c. 7. proëm. n. 4. Lon-
gè utiliore ergò laborem impendere semper mihi visi, qui
in mores seculi hodierni intenti, operam suam mancipant
materijs, augusta judicum subsellia cottidiè personantibus,

A 2 monen-

175

Anteloquium.

4
monentibus Jctis Papiniano in l. 44. ff. de usuc. ac Paulo in l. 25. pr. ff. de liber. leg. l. fin. in pr. C. de bon. quæ liber. quam illi, qui in antiquati juris intellectibus variis eruentis, Legiſ Caninia, Voconia originibus, stipulationum actionumque formulis, Emancipationum, Manumissionum ritibus, similibusque infrugiferis tricis titi-
tillitioque ferè dignis investigandis, operosè ac prodigiosè industrij sunt.

Tales enim quæstiones, juxta Aristonis Chij effatum, similes aranearum telis plurimum quidem artificij, sed minimum utilitatis habent, quasque inde nec scire compendium nec ignorare detrimentum est vllum, Authon. Hering/ de fidejuss. cap. 10. num. mihi 103. Hæc igitur hoc loco, quo non tam ex arbitrio meo, quam potius Jussu & autoritate illorum, quibus impresentiarum obsecundare fas ac par est, in publicum denuò prodeo, mecum animo volutanti, materia, qua de Rescriptis seu Inducijs Moratorijs debitoribus concedendis, agit, satis accommodata ac digna visa fuit, in qua enodanda operam collocarem. Etsi enim materia hæc nullo titulo ac rubrica peculiari, in libris juris decorata, sed sedes ejusdem paucissimis legibus circumscripta inveniatur, nimirum l. quod iies 2. & l. universa 4. (qui textus principalis & cardinalis perhibetur) C. de prec. Imp. offer. l. fin. C. qui bonis ccd. poss. quibus ex Jure Pontificio additur text. in c. rescri-

Anteloquium.

rescripta 15. caus. 25. qu. 2. ac tandem ex *Recess. Imp. Noviss. R. A. zu Augsburg.* de Anno 1548. tit. von verderb. Kauffl. §. fin. ibi. Und nach dem sie zu Zeiten beyden Römischen Käysern / etc. *Est tamen talis, qua ex medio utriusque tam publici quam privati juris fonte deprompta, juxta D. V. Wilhelm. Anthonij de Freunberg / in tract. absolutiss. de Rescr. morat. in proëm. num. mihi 12. ejusmodi campum spaciosum præbet, in quo bos herbam, ciconia lacertam, canis leporem possit quarere, & questum invenire, ut ex Seneca pulchrè exorditur Georg. Mund. à Rodach / comment. de diffamat. Crusius de indic. delict. part. c. 87. Sed & ob temporum nostrorum iniuriam ac hominum perfidiam in usum versatur frequentissimo, Nicola. Schaffshausen / Doctor meus in anteloq. disp. de morat. præfct. Aded ut non tantùm in Imperio Romano, Galliâ, Italia, Hispania, sed & apud Turcas has inducias receptas, vel inde non improbabiler concludat præfatus Anthon. d. lib. proëm. num. 23. quod Turca præter leges nature, Romano etiam Jure & Codice Justiniano, in vernaculam suam verso, ac prædictas inducias, ut modo monstratum est, continent, & auctore Iohan. Leunclatio afferunt, Treutler. vol. 1. disp. 1. thes. 5. lit. a. Theodor. Keinkingf / de R. S. & E. lib. 2. cl. 2. cap. 5. num. 53. Cyriac. Herdesian. in cynos. jur. canon. pag. mihi 42.*

A 3

cumque

175

cumque multo ab hinc tempore, trux illa Bellona, cunctos Germania angulos pererraverit, ac in bona, fortunas, fiscum & araria non priuatorum, sed Rerum publ. ac Magnatum, qui antehac (ræsi videbantur regales, crudeliter se uerit, imposterum cumulatim huiusmodi inducias temporis que laxamenta arreptum iri, haud vanè auguratur ac ueretur Anthon. concl. 9. tit. 5. num. 6. & 7. eos que inclinare uidetur ipsum Instrumentum pacis Osna-brugo: Monaster. art. 8. §. de indagand. rat. & ad eund. §. D. VVilhelm Vidembach | Consil. Cæsar. aulic. in Consil. German. solivago in pr. & num. 4. ibi, dergleichen bevorstehende dispositio. Proinde relictis uerborum longioribus ambagibus, cum dudum opus uassiss. memoratus Anthon. de Rescr. Morat. in lucem ediderit, quod ipse autor Pandectas, imò Tractatus tractatuuum juris moratorij inscripsit in rubric. & proëm. lit. R. nos instituti memores, totam disquisitionem, Vni saltem Decuria conclusionum, earumque enodationum includemus, Sit ergo bono cum DEO

Conclusio Prima.

Rescripta
morator.
nullam fa-
piunt ini-
quitatem.

Rescripta Moratoria citra iniquitatem
ac summum creditorum præiudicium, ex justâ

acur-

acurgenstissima causa, personis certis, tempore legibus determinato, à supremâ potestate, concedi possunt.

Διάλυσις.

Nrequam ad ipsâ Moratoriorum penetralia descendamus, hanc Conclusionem generalem præmunitionis loco, discursus totius q. πρὸς ποιοῦν præmittere placuit. Ut enim nullum tam plenum beneficium est, quod vellicare malignitas non auit, juxta Senecam 2. de benefic. c. 28. Ita & hoc à Divis Imp. inventum saluberrimum Moratorium beneficium, non creditores solum rigorosi, Theonino dente arrodunt, sed & Jcti haud infimi subfellij, perperam ac malè de eodem sentiunt, dum *ius & præsidium iniquum* illud appellant, inter quos Domin. Cardin. Tuschus *pract. concl. tom. 5. lit. L. concl. 270. num. 2. & lit. M. concl. 383. num. 1. Natta conf. 591. n. 9. & seqq.* Andr. Knichen *de Sax. non provoc. jur. verb. Ducum, c. 5. n. 463* Sichard. *ad l. cum te Sponsæ 9. n. 3. C. de donat. ante nupt. ad. de autor. German. Bar ex χομωμοχ, G. Kollenh. pag. 2. cap. 14.* Sed salva res est. Quis enim adeo ferreus, qui non erga homines, fatali ac inopinâ calamitate, absque suâ culpâ, puta bello, rapinâ, incendio, furto, naufragio, vel alio quodam adversante casu fortuito (qui numeri ferè sunt infiniti, *l. fin. C. de temp. appell. l. fin. C. de præscr.*) obrutos commiserationis affectu ducatur? quis eos statim impetuosis morosis ac molestis creditoribus cumque sacco paratis, ceuloquitur Paulus *in l. 105. ff. de solut.* exenterand. ac exeruciandos tradat? Sacratissimi Imp. prudenter huic malo obviam euntes, contra hæc exactiones acerbæ & præproperas, Beneficiū Induciarum Quinquen-

125

quennialium, saluberrimè introduxerunt, *d. l. fin. C. qui bon. ceder poss. l. 4. C. de precib. imp. offer. repetitum postea novissimè ab Imperat. & Universis Imp. statibus, in ordin. polit. de Annis 1548. & 1577. sub tit. Bon verborb. Rauffl. ibi. ohne das sinnen / &c.* quod certè consonat ipsi æquitati, quæ vult afflictio ulteriorem calamitatem & afflictionem non addendam esse, Syra. 4. *vers. 3. c. percussio 7. qui l. divus 14. ff. de offic. prasid. Pruckm. conf. 2. n. 186. vol. 2. Tusch. concl. pract. tom. 1. lit. a. concl. 240.* Tantò minus cum hæcce Moratoria, non auferant creditoribus planè jus suum, sed tantum ad exiguum temporis spatium suspendant & debiti solutionem remorentur, *l. quoties 2. C. de precib. imp. offer. Mora hic est, sed temporis modici, in quâ non vertitur magnum præjudicium, l. si debitori 2. ff. de judic. l. si in lege 24. §. 4. vers. quod si pauci ff. locati, neque jus creditoris funditus tollitur & absorbetur, sed tantum ad certum tempus differtur, Brun. tr. de cess. bon. pr. 22. num. 2.* Modicum autem non curat prætor, *l. scio 3. ff. de restitu. in integr. cum modicum & nullum seu parum & nihil æquiparentur, c. licet causam 8. Extr. de probat.* Accedit, quod inducijs hisce tam debitoribus calamitosis, quàm ipsismet creditoribus prospectum sit, juxta rationem infra *concl. 5. lit. B. in fin.* allegatam: *Wehner. observ. pract. verbo Anstandbriefff / Anthon. d. tract. concl. 6. tit. 5. n. 29.* qui tandem *num. 49.* addit, Inducias hæcce fundatas ac permissas, non tantum de Jure civili & in foro fori, verum etiam in S. S. Scripturæ Codice & sic in foro poli ac conscientia, cum LL. & constitutiones civiles seu politica DEO non displiceant, sed obligent in conscientia, *Roman. 13. Meisner. lib. 4. de LL. polit. sect. 1. quest. 11 p. ag. 310.* Dn. D. Johan. Gerhardt *decad. 5. quest. polit. 8.*

Con-

Conclusio II.

Moratorium^(a) rescriptum^(b) definimus^(c) Definitio
sive De-
scriptio.
vel potius describimus, ^(d) quod sit benigna^(e)
Principis^(f) vel ipsorum creditorum^(g) conces-
sio, quo debitori fortunæ asperitate^(h) ad ino-
piam⁽ⁱ⁾ redacto, dilatio modici^(k) legalis tem-
poris indulgetur, ut interea à multijugis credi-
torum impetitionibus liberatus, bona sua coau-
gmentare^(l) possit ac tandem dilatione lapsa,
creditores suum nanciscantur.^(m)

Διάλογος.

[a] **C**um nemo res probè intelligat, secundum Matth. Ste-
phan. *lib. 1. de juris d. cap. 1. num. 8* nisi verba prius cogno-
verit, & verborum neglectus pariat rerum incertitudinem,
ideò rationem denominationis hanc damus, quod rescripta
ejusmodi exactionem & petitionem creditoris morentur, id
est, retardent, impediunt, differant ac ad finem usque inducia-
rum suspendant, *Belold. thes. pract. lit. C. Manz. in patrocini-
der ad. 4. quest. 9. num. 7.* Usurpatur & simpliciter in singulari
Moratorium neutrum, quo *Caesar & Camera* ejus ut plurimum
utuntur. si hodiè privilegium alicui personæ separatim conce-
datur. *Συώνυμα* varia recensentur apud *Justum Meierum*
in Colleg. Argentorat. repetita ab Anthon. lit. 3. concl. 4. d. l. Potif-
B sima

fima apud Practicos sunt: *Littera Induciales, Dilatoria, Moratoria, Littera securitatis, Gratia*, Gallis, *Lettre de respit*, q. dicerent literæ respirationis, vernaculâ nostrâ *Anstand/Anstandsbrieff* *Quinquenell / non Quinquer/vel Quinfernell* / prout legitur apud Georg. Kollenhag. autorem factum in *Barge Xowuwa Xiz lina*.

(B) Rescriptum dicitur, quo Princeps libello supplicis auditus, supplicanti vel à magistratu aut iudicibus, vel à privatis consultus, respondet; neque enim rescribitur, nisi quid scriptum sit ad principem, cui quod nomen indicat, rescribitur: nec aliter rescribi solet quam sit petitum, *l. i. C. de prec. Imp. offer. Welfemb: in parat. ad d. iii. n. 2.* atq; inde fit, ut in dubio non proprio motu, sed ad instantiam & preces partis rescriptum presumatur indultum, *erg. l. 15. C. de transact. Reinsing de R. S. & Eccl. lib. 2. ch. 2. c. 8. n. 13.*

(γ) Æquè difficile est rem aliquam in jure nostro exactè definire, quam regulam ex legibus constituere, quæ nulla sui parte possit infirmari. Errant proinde, qui omnes juris definitiones perfectas esse contendunt, quum vix ulla ob verarum differentiarum paucitatem, variasque negotiorum circumstantias perfecta possit videri, Philip. Matthæi *ad l. 202. de Reg. jur. n. 4.*

(δ) Non solum apud Jctos, sed etiam apud Philosophos definitiones essentielles rariores sunt. Quamvis enim certas formas rebus dederit natura, quibus eas abs se invicem discerneret, mens hominum tamen peccati vitio corrupta, non ita accuratè illas potest perspicere, & omnium definitionem ex genere & differentia specificâ extruere. Hinc fit, ut accidentibus sæpè numero pro formâ utamur, quæ statim atque alteri quoque speciei communis est, vera & adæquata in eâ specie esse definit, *Arist. 6. Topic.* Nobis hic sufficiat Referipta

pta moratoria ejusmodi verbis describere, quæ illorum naturam quadantenus exprimant, quia ut dici solet, Legistæ non dialeſtant sed ponderant rerum momenta, Cagnol. *ad l. 1. §. 1. n. 19. ff. si quis ius dicent. non obtemp.*

(e) Impertiantur enim ex merâ gratiâ, extraordinariè singularis beneficij loco, cum adversus communes pactorum transactionum ac conventionum regulas ac spontanea liberissima placita, ut plurimum in vitis creditoribus obrudantur.

(f) Vulgatum est, quod Vox Principis in LL. nostris & Jure Feudali propriè & *κατ' ἐξουσίαν* solum Imperatorem designet. *l. 31. ff. de leg. l. 1. ff. de constit. princ.* Martin. Mager *de Ad. voc. 17 m. c. 3. n. 35. Reinking. d. l. cl. 4. c. 8. n. 1. 2.* In materiâ tamen præſenti, hanc vocem generalius intellectam volumus, ut non tantum Imperatori, sed etiam Principibus inferioribus reliquisque Imperij statibus competat.

(g) De quorum inducijs vide sis *concl. 5.*

(h) Incendio, bello, guerrâ, rapinâ, furto, naufragio & similibus casibus inevitabilibus ad incitas redacti, non autem Fallitis, decoctoribus, prodigis, bancaruptoribus, qui dolosè, luxuriosè ac prodigaliter vivendo, commessando, pergracando, bonatam suâ quàm creditorum abliguriverunt, sibi que, suâ culpâ damnum accersiverunt, hoc beneficium conceditur, cum dolosus ipso jure perdat sua privilegia, à jure ac LL. sibi indulta, *l. 2. ibi: deceptis ff. ad SCem. Velleian.* neque damnum sentire videatur, qui illud suâ culpâ sentit, *l. 203 de R. l.*

(i) Debitor enim dives agris, dives positus in focnore nummis, etiamsi creditor ipsius esset locupletissimus & pecuniam modio metiri sciret, moratorium R. non obtinet, standum est enim regulariter pactis conventis.

(k) Supportabilis, temperati ac legalis, ac tempus istud expedit in rescripto specificè poni, neglectum aut indefinitè

positum quod rarò accidit, ad jure determinatos terminos æquabilemque moram reducat. In dubio ergò de Quinquennij merâ concessum intelligitur.

(λ) Juxta Poëtam: *Non minor est virtus, quam querere, parta iuri.* Atque sic R. Morat. sunt quodammodo vehiculum ad frugem meliorem, seu potiùs emplastrum æris alieni.

(μ) Planè ergò Induciæ non liberant debitorem à debiti satisfactione, ne infortunium ipsius debitoris, creditori detrimentum afferat, arg. l. si bonis i. o. ibi: *neque inopia patris C. de jure delib.*

Conclusio III.

* *Moratorice dilationes, ex personâ concedentis communiter juxta Pragmaticos (α) dividuntur, quod vel à potestate summâ, (β) vel à creditoribus (γ) debitoribus impertiri soleant. (δ)*

Divisio
moratoria
rum dilata-
tionum.

Διάλυσίς;

(α) Paul. Matth. Wehner in *observ. pract. d. l. in medio vers. tam en ejusm.* Anthon. d. tr. tit. 6. concl. 11. n. 6. & concl. 14. n. 16. & alij *ibid. alleg.* Disertis enim verbis, cum parè ac jejunè II. de inducijs loquantur ac disponant, supra *anteloq. in fin.* nulla in jure expressa mentio hujus divisionis extat.

(β) Principe Romano & alijs *concl. seq. 4. per tot.* vigore nimirum reservatorum, regaliū majorum, jure superioritatis, ex merâ gratiâ ac privilegio singulari.

(γ) Citra omnem superioritatem, cum indignum sit aliquem privatam jura regia, pretio nummario non assignanda, Frid. Pruckman, *conf. 20 in resol. qu. 4. n. 93. vol. 1.* habere & conferre, c. 1. de *Feud. March.* Cluten. *Sylog. rer. quotid. concl.*

concl. 26. sed ex indulgentia, ratione interesse proprii, de quibus infra in specie pluribus, concl. 5. peculiari.

(d) Haud incommodè partitioni tradita annecti potest, quod Moratoria Rescripta, utpote certis temporum limitibus inclusa ac determinata, vel Quinquennalia, Quadrien. Trienn. Bienn. vel Annalia sint, quamvis annalia, non ita frequenter ceu Quinq. utpote ampliora, uberiora, plausibilia, propter arctiorem metam à creditoribus arripiantur.

Conclusio IV.

Etenim Ius (α) seu Potestas inducias moratorias concedendi, non unicuique indifferenter competit, sed primario, independenter ac ordinario eius causa efficiens est Imperator, (β) Rex Romanorum, (γ) Reges absoluti (δ) exteri, Serenissimi Vicarij (ε) Imperij Rom. Palatinus & Saxo tempore Interregni, Electores, (ζ) Principes (η) & Status Roman. Imperij.

Personae inducias concedentes.

Διάδοσις.

(α) Quicumque enim fundat jus suum in concessione alterius, ante omnia probare debet, concedenti ejusmodi jus competere, ni causa cadere velit, l. quod si 10. ff. de hered. vel alt. vend. Georg Everhard. conf. 83. n. 30. v. 2.

(β) Est enim hoc Privilegium seu Indultum de Regalibus non minoribus sed majoribus Imperatoris, ceu colligi potest.

B. 3.

125

testes d. l. 2. ibi: rescripto nostro C. de prec. Imp. offer. d. l. fin. ibi: cum solito more à nostra maiestate petitur. C. qui bon. ced. poss. Wehner. in obs. pract. all. l. Besold. de regal. c. 2. th. 7. Caspar. Manzius in patrocin. dec. 4. qu. 9. n. 20. Anthonij d. r. tit. 6. concl. 11. n. 5. Proprie privilegia ac rescripta solus Princeps superior concedit, sicut & nemo gratiam, quæ & ipsa privilegium est, Peregr. de jur. ff. l. 1. iii. 3. n. 15. Ex Imperatore enim tanquam ex inexhausto oceano & fonte irriguo ac reciproco omnes potestates, dignitates, Jurisdictiones, Privilegia sic profluunt ac dimanant, juxtimq; ad eundem refluunt, *Keimling de R. S. & E. lib. 1. c. 5. c. 2. n. 4.* Ut eorum promus condus verè dici possit, sicut & ab ipso proprie exercentur Jura Regalia, Anthon. d. l. n. 10. Tantaque est sublimitatis, ut in hoc mundo sit veluti Deus Corporalis & super omnes emineat, tanquam stella matutina in medio nebula meridionalis Bart. a d. l. pen. C. de bon. qua. lib. Sixtin. de Regal. lib. 1. c. 4. n. 6. Vultejus lib. 1. Feud. c. 5. n. 7. Conrad von Einsiedel / de Regal. c. 2. num. 190. Dn. Conrad. Carpzov. Doctor meus disp. Inaug. de Regal. th. 16. & 26. Georg. Christoph. Walther. tract. elegant. de statu iur. ac Privileg. Dd. omnium Facult. cap. 5. §. 1. pag. mibi 42. Dn. Caspar. Kloß / latissime cap. 4. num. 3. & seqq. per totum. Sed quo tendimus? cur non primas Papæ Romano circa maiestatum & dignitatum jura tribuimus? Est enim juxta adulatores, gnathones, parasitas, Canonistas, Princeps principum, Dominus Dominantium ac Deus in terris, Bald. cons. 388. nec Deus nec homo, sed medium inter utrumque, Michael Vulcur. de regim. mund. fol. 273. In Papâ sunt omnes dignitates, i. deo est Imperator, Rex, Dux, Marchio, Bald. cons. 328. Inò Hæreticus est qui dicit contrarium, Rolan. à Valle cons. 88. num. 7. Consulantur de horrendis hisce mendaciorum plaustris ac detestabili fingendi audaciâ ac insanâ Canonistarum mentis libidine, Johan. Wolfius *Actus & Polybistor. variar. ac reconditar. lectio.*

lection. tom. 2. mibi pag. 460. & mult. seqq. ut & autor novissimus Laurent. Danck / in diasceps de tyrannide Papa. cap. mibi 11, & 12. per totum. Convenienter sanè Johan. Faber superioris seculi Jctus in proe. *Instit.* Papa in verbis se dicit servum servorum, de facto tamen se adorari permittit, adde Jason. in *l. rescripta 7. C. de precib. Imper. offer.* Nullo ergò jure actitulo alio, nisi dolo, vi & viribus, in Majestatum jura, Vultur Romanus involavit, Hortleder von Besach des *S. R. lib. 1. c. 47. pag. 513.* Conrad. & Benedict. Carpzovij *ICti Germania splendidiss. praeceptor. observ. disp. Inaugural. de Regalib. VVitteberge habita, thes. 109.*

(γ) Probaturo utroque Recept. Imper. de anno 1548. & 1577. sub tit. von verdorb. *Kauffl. in init. & med.*

(δ) Horum post S. C. Majest. hodiè summa in orbe dignitas, ac parùm abest, cum neminem nisi DEUM & ensẽ superiorem recognoscant, quin omnia, quæ ad facultatem ac potestatem Imperatoris pertinent, ad Reges quoque extendantur, Lancelot. in *templ. omn. jud. de reg. pot. §. 3. de magn. reg. num. 1.* Caspar. *Kloß de contribut. cap. 4. num. mibi. 69.*

(ε) Horum enim potestas eadem ferè est, quæ Imperatoris, cujus vices gerunt extra casus exceptos & expressè reservatos, puta Collationem ac investituram feudorum Regalium, vulgò *der Fahnenschen/ aurea B. tit. 5.* & per ea quæ tradit Bened. Carpzov. *comm. in l. Regi. cap. 11. sect. 15, num. 1. 2. 26. edit. noviss.* Gail. *de pign. observ. 14. num. 2.* *Kremberg Doctor meus de necess. defens. qu. 7. num. 5.* Exceptio ergo firmat regulam in casibus nõ exceptis, hancq; sententiam tutati sunt Buxtorff. & Rumelin. *tr. ad Aur. Bull. cap. 5.* ut & Wilhelm. Anthon. *tit. 6. concl. 13. num. 3.* Ubi præjudicium & decisionem in terminis terminantibus adducit.

(ζ) Regibus enim comparantur Electores, Moller. *Sa. mestr. lib. 1. cap. 4. num. 1.* Warem. ab *Ehrenberg/ de fæder. lib. 1. cap.*

can. 1. 147. Die Churfürsten/ait B. Lutherus noster, in den Tischreden c. 38. schreiben Königen Ewer Liebe vnd nicht Ewer Gnaden / denn sie sind Königen gleich geachtet / Imò non solum Electorum, sed & aliorum Imperij principum stylus est, ut in literis ad Reges externos, non Majestatis sed Regiæ dignitatis exprimant titulum, Limm. ad Lib. 3. c. 2. num. 3. l. Pub. Carolus IV. in A. B. eos Palmites Imperiales, Columnas Imp. Candelabra ac membra sua appellat.

(n) Postquam enim Principes ac Status in territorijs suis iura imperialia exercere cœperunt, exinde hoc jus superioritatis ac eminentiam, quæ in concedendis moratorijs vertitur in territorijs suis sibi vendicant Anthon. d. tract. concl. 12. Stephan. de jurisd. lib. 2. pag. 1. c. 7. n. 389. Rein. ing. d. tr. lib. 1. c. 5. c. 6. n. 31. Nō tamen hæc quæ de Principibus ac Statibus modo dicta, ad Mediatos Principes ac Comites extendenda sunt. Hi enim pro subditis meris ac Landsassen reputantur.

Conclusio V.

His subjungimus creditores: (α) Illos (β) enim, vel majorem (γ) eorum partem, etiam in vitis (δ) ac reluctanteribus concreditoribus, debitoribus dilationes seu inducias concedere posse manifestum est.

Διάλυσις.

(α) Superius enim potissimum egimus, de illis Refcr. quæ ex privilegio, gratia, vigore regalium largiri solent, conclus. 4.

(β) Remotâ omni superioritate, ratione interesse proprii

dexterior, secundum Pontificem praesumitur, *inc. Ecclesia vestra Extr. de Elect. & elect. potest.* Caspar Kloß *de Contribut. cap. 16. num. 14. 59. & seqq.*

(d) Valde absurdum ac inconueniens futurum esset, si in eiusmodi congressibus moratorijs, una & altera faba nigra, totum aetrum denigret, & retractari faciat, hoc est, si dissensus minoris partis creditorum, consensui maioris partis praeponderaret vel praeponeendus esset. Convenientius utique est, ut pactum maioris ac potioris partis, minori praepudicet, quam e converso, ne minor pars commodum maioris partis impediatur vel remoretur Dn. Cancellar. Caspar Kloß *cap. 6 num. 70. de Contribut.*

Conclusio VI.

Quibus
personis
possint in-
dulgeri.

Reliquum est, ut dispiciamus, quibus haec induciae impertiendae veniant, & asserimus, non tantum homines privatos (a) Mercatores (b) cum primis, sed etiam Civitates (c) integras, Universitates, Collegia, Ecclesias, Coenobia, Familias (d) praecipuas, Tribus, Pagos (e) easdem impetrare & exorare posse, exclusis tamen Decoctoribus (f) & debitum inficiantibus. (g)

Διάλογος.

[a] Exempla passim obvia sunt. Schneidev. *ad Inst. & ex eo v. v. ebner. in pract. obs. loc. supra all.* meminit cuiusdam Rauscheri Consulis Lipsiensis, add. *Willh. Anth. tit. 6. concl. 13. num. 16.*

Hofce

(B) Holce enim negotiatores ob aratos quidam Deo ad hoc beneficium exorandum solum admittunt, reliquis privatis infelicibus debitoribus planè semotis, moti Rubric. & nigro æquipollente in *R. A.* de annis 1548. & 77. quod illa solum nominatim mentionem faciant *der verdorb. Rauffl.* prout etiam Nicol. Everhard. *junior vol. 3. conf. 7. num. 38.* quondam consultendo respondit. Nos reponimus illis LL: Codicis in sede ordinaria de Inducijs generaliter ac indefinitè loquentes, & sic quoque indistinctè intelligendas. Urgemus præterea quod allegatis novissimis Imperij constitutionibus expressè & nominatim non abrogatū sit, cur ergò stare prohibeatur? *l. sanctimus 27. C. de testam.* Wilhelm. Anthon. *tit. 7. concl. 20. num. 23. & seqq.* ubi rationib. plur. stabilitur opinio nostra.

(γ) Generalis enim dispositio, nō personas tantum singulares, sed corpora quoq; ac Universitates complectitur, *l. si quis id 7. §. fin. & l. si famit. §. 9. ff. de jurisd. omn. iud.* Jura etiam generaliter non in singulas personas constituuntur, *l. jura 8. ff. de ll.* Et ut alia à Dd. relata præjudicia subtriceã, quis rerum patriarū adeo hospes, ut de Goslariensiū moratorio Anno 1624. ad octennium primitus ipsis & postea ad duos annos prorogato non inaudierit? Fama viri tunc per has Saxonix oras percrebuit, & præterquam quod dudum in manibus omnium fuerint, extant adhuc bina illa diplomata recula apud Wilhelm. Anthonij ad calcem sæpè memorati operis.

(δ) Si enim singulari privatae personæ ob notabile damnum conceduntur, multò magis æquum erit, ut eandem ob causam egregiæ & famigeratæ nominis familiæ ab hæc diplomatis obtinendis, non arceantur, publicè enim interest, ut familiarum dignitates conserventur ac propagentur, *l. 1. §. sed & si ff. de ventr. insp.* cum divitiæ sint humidum quoddam radicale atque familiæ absq; bonis sordescant.

Exemplum recens suppeditat idem Anthon. in familiâ Nobili-
um Bremens. N. N. qui biennem dilationem Anno 1631.
obtinuerunt.

(e) Petr. Rebuff. *tract. de lit. dilat. num. 13*, testatur se vi-
disse à rusticis pagi alicujus ab hostibus destructi hæcce literas
impetrari. Et quid aliud est, aut quorsum referemus, nisi ad
hæcce dilaciones, quando vidimus ac inaudivimus Principes
vicinos sæpè huic vel illi pago imò Præfecturæ, cessationem ab
indictionibus & tributis publicis clementer indulgisse, ubi con-
stitit exercitus ibidem in proximis hæcce turbis ac revolutioni-
bus bellicis substituisse & subditos notabili damno affecisse.

(c) Alias Falliti, Bancruptores, Magazenerij, Prodigij,
quorum largitio fundum non habet. Hæcce stelliones enim,
cum suapte culpâ sibi calamitatem accersiverunt, ac in Il. pu-
blicas deliquerint, non favore, gratiâ ac privilegio, sed potius
poenâ dignos existimamus, *qua tit. 23. Ordin. polit. de anno*
1548. & 1573. S. S. So sehen/ordnen vnd wollen wir/ reperitur.
Ac extat præterea decretum civitatum Hanseaticarum Lube-
cæ anno 1620. ad refranandam audaciam horum Impostor-
um promulgatum, cujus tenorem pl. refert Anthon. *concl. 23.*
tit. 7. Sed bona lex, bona intentio, utinam Executio bona!
Videmus sanè Bancruptores tales interdû in magnis vicinis
Emporijs Hamburgi ac alibi bonis foro ac solo cedere, aut
statim in viciniâ, contra Hanseaticum istud decretum, tole-
rari, recipi, protegi, transactiones, defraudationes potius,
longè ultra dimidium, cum creditoribus suis de novo erigere,
imo eos ipsos aut posteros ad honesta officia, quasi re bene ge-
stâ, evehi. Exempla sunt in propatulo: O tempora! ô mores!

(n) Si fraudulenter ac dolosè id inficiati sunt,
secus si animo titubante incertâque mente oblivionem alle-
gârint, hoc n. casu, dubitans habetur pro ignorante, Bartol. *ad*

l. 1. ff. de

l. 1. ff. de LL. Leges enim nostrae mendacia severè prohibent ac odio singulari mendaces prosequuntur, ita ut qui semel pejeravit ac mentitus est, ei credi postea non conveniat, Hering. *de fidejuss. cap. 27. num. 212. & 213.*

Conclusio VII.

Forma ac modus Induciarum Impetrandarum consistit in requisitis ac conditionibus sequentibus. 1. Debitor in libello supplici, Principi pro induciis porrecto & qualitatem ^(a) debiti & sui ipsius ^(b) ac quam occasione ad inopiam redactus solvendo esse deserit, fideliter ^(c) describat. 2. Idq̄ probet Documento Magistratus ^(d) sui, sub quo Larem & domicilium habet. 3. Caveat idoneè fidejussoribus ^(e) de solvendo post elapsam quinquennij dilationem. 4. Illæq̄ non nisi semel ^(f) concedantur, nec 5. ultra legale tempus ^(g) Quinquennij ^(h) durent.

Διάλυσίς.

^(a) Non in genere sub involucro ac nube verborum preces porrigendæ, alias perinde esset ac si narratæ non fuissent, Orlav. Cacheran. *decis. 1. num. 9.* sed specificè, clarè, evi-

denter ac punctualiter *R. A.* noviss. de Anno 1641. §. *Jürs*
ander D. Vidembach in consil. German. Idque ideò ut prin-
 cept cognoscere possit, num debitum sit ejusmodi, quod indu-
 cias vel non recipiat, vel in quo Principem consentire haud
 probabile est.

(β) Nimirum probet se adversà fortunà & casu fortui-
 to, citra dolum & culpam suam, ad extremam redactum ino-
 piam, *R. A.* de anno 1548. & 77.

(γ) Aliàs enim præsumeretur in dolo, tacendo verita-
 tem, vel exprimendo falsam causam, ipsumq; rescriptum sub-
 dolo emanatum [vulgò *ex practis fect*] esset ipso jure nullum, ni-
 hilque operaretur, *clem. 1. de prabend. Gail. lib. 2. Observ. 1. n. 18.*
 novissimè *D. Wilhelm. Vidembach. in all. conf.*

(δ) Dicitis Recept. Imp. quibus fidem faciat largitori se
 non suà culpà decoxisse sed calamitate & temporum injuriã
 facultatum jacturam fecisse *Wehner. §. fin. in f. Limna. tom. 2.*
lib. 4. c. 8. n. 28. Si tamen hic probandi modus vel planè non vel
 difficulter haberi potest, juramento debitoris locum dat *An-
 thon. concl. 29. num. 35.* ad quod etiam Senatus Goslaricnsis,
 Anno 1624. se prompto animo obtulit, uti tenor Moratorij o-
 stendit.

(ε) Ratio, ne debitor bona quæ adhuc salvã reperiun-
 tur, intermedio tempore prodigaliter consumat vel planè
 profugus fiat & sic creditores suos fraudet. Hæc cautio debi-
 tori à Principe non potest remitti *Hering de fidei. cap. 5.*
num. 128. Quod verum est, quando cautio hæc à creditoribus
 petita est, alioquin valent induciæ à Principe concessæ, *Gail. d.*
observ. 46. num. 14. Solent tamen creditores vocari, antequam
 debitor ad Moratorium admittatur *Wehner. d. loc. in fin.* *Man-
 zius in patroc. qu. 9. decad. 4. n. 43.* Quid si propter inopiam nec fi-
 dejussoribus nec pignoris cavere potest? Tum ad Jurato-
 riam

riam cautionem, quam Saxones *einen geschwornen clenden Eyd* vocant, referente Anth. *concl.* 49. Anton. Faber. *in Cod. tit.* 9. *def.* 21. Hunni. *in encyclop. hic, cap. 4. num.* 8. admittendus, maxime, si homo frugi sit, & integræ existimationis.

(Q) Sunt enim naturâ sui irrediviva Moratoria & ordinariè non nisi semel etiam fonticâ causâ existente Anth. *concl.* 49. *n.* 134. impertiuntur, nullus enim esset impetrâdi finis, si quis ita Principis liberalitate abuti vellet. Impp. tamè ex plenitudine potestatis absolutissima ac incircumscripta, accedentibus importunis flagitationibus debitorum eorumq; Advocatorum, Procuratorum ac sollicitatorum, qui plerumque omnia mala norunt, ut vetus [C]torum diverbium sonat, suggestionibus, ab istâ doctrinâ discedere, praxis hodierna & imprimis Goslariensium aliorumque exempla commonstrant ac fidem faciunt.

(n) Tempus autem hoc Quinquennij, à die concessionis seu rescripti, quo dilatio impetrata fuit, & non demum à die præsentationis seu insinuationis currere incipit, *Anthon. & Hunnius dd. loc.*

(θ) *Arg. l. fin. C. qui bon. ced. poss. Ordin. polis. anno 1577.* quia ejusmodi concessio sine gravi creditorum præjudicio non fieret, *Wehner. §. est q. ibi d. l. Manz. in patroc. dec. 4. qu. 9. num. 46.* & tempus hoc Quinqu. pro formâ substantiali habendum videtur, ergo præcise, simpliciter, punctualiter & ad unguem est servandum, *Anthon. concl. 48. num. 46.*

Conclusio VIII.

Rescripta porrò Moratorianon in omnibus promiscuè causis neque in quibusvis debitis, In quibus causis locum non habeant.
locum

locum sortiuntur, sed reperiuntur debita, quæ
 ceu Privilegiata hujusmodi dilationes Mo-
 ratorias planè respiciunt, quorum seriem ac Ca-
 talogum longum texentem, cum primis post a-
 lios Dd. Practicos, vide apud Guiliel. Anthon.
 tit. 7. per tot. Nos excipimus hic tantum De-
 bita jurata (α) Debita Fiscalia (β) Debita ex de-
 licto (γ) non ex contractu descendencia, Debi-
 tores rei iudicatae, (γ) Debita Ecclesiastica (ε)
 Debita piarum ac favorabilium (ζ) causarum
 in genere, ac tandem Debita opificum, merce-
 nariorum ac famulorum. (η)

Διάλυσις.

(α) Dispositiones, Constitutiones Impp. ac PP. generales
 nec Principum rescripta vel Privilegia generaliter con-
 cepta actus juramento vallatos in se non comprehendunt, Dd.
 in c. constitutus 19. X. de rescript. & c. cum non deceat. 30. de Elect. in
 6. Juramentum enim habet effectus multiplices, nimirum æ-
 quiparatur sententiæ rei iudicatæ, trahitque secum execu-
 tionem paratam, tantæque est potentia & autoritatis,
 ut illud etiam herbae Betonicae, secundum Medicos, vir-
 tutes innumeras habenti, assimilare soleant, Dd. Anthon, dict.
 l. Hunn. in encycl. part. 2. tit. 8. c. 3. n. 2.

(β) Res fiscales enim propriae privataeque Principis vi-
 dentur

dentur l. Prator 2. §. hoc interd. 4. ff. ne quid in loc. Multisq̄ue præ-
 eminentijs ac privilegijis gaudet, Peregr. de jur. fisc. lib. 6. & 7 per
 tot. nec citra rem, quia fiscus est robur ac veluti anima Reip.
 opus ei opibus est, sine quibus nihil fiet, qua de re concisè ac
 eleganter suo more, Justus Lipsius civ. doctrin. lib. 4. c. 9.

(γ) Siquidem tunc non habentes in ære, luere debent
 in corpore & tales nullâ sunt commiseratione digni, Menoch.
 de A. l. 2. cas. 203. num. 16. Brun. de Cess. bon. qu. princ. 26.

(δ) Maximè si lapsis fatalibus appellationis, sententia
 illa in rem judicatam penitus transferit, ita ut jam præter exe-
 cutionem nihil sit reliquum. Juris enim indubitati est, quod
 irritum & inane sit, cum quid contra rem Judicatam suscipi-
 tur, l. ult. C. ut lit. pend. nec enim finita instaurari rerum judicata-
 rum patitur autoritas.

(ε) In præjudicium enim Ecclesiæ, cujus nutritij, Esaiæ
 49. v. 23. dicuntur Principes seculares, nihil temere immutare,
 constituere vel disponere debent, Menoch. & de A. l. 2. cas. 203.
 seqq. Hunn. in encycl. sed Ecclesiasticarû rerû tractatio & aliena-
 tio Magistratui politico non nisi cum mysterio permiffa est,
 videatur instar omnium Guiliel. Redoan. tract. de alien. rer.
 Ecclesiast. Ubi abundè de formâ, modo ac requisitis hujusmo-
 di Eccl. alienationis reperies.

(ζ) Sub earundem censum ac classẽ referimus non so-
 lum debita minorum, Pupillorum, Viduarum, quæ personæ
 omnes inter se æquiparantur & pari passu quoad concessâ pri-
 vilegia ambulant, c. i. de in integr. restit. Sed etiam debita Ali-
 mentorum, Studiosorum ac Dotis, hæc enim omnia
 favorabilium, piarum ac privilegiatarum causarum comple-
 xu continentur, non retardanda Moratorij. Sanè ali-
 mentorum favor omni causâ præponderat, l. 6. ff. de pignor. Un-
 de quoties de alimentis oriuntur lites summarie decidendæ
 sunt,

D

sunt,

sunt, l. 5. §. 8. ff. de agnosc. & alend. lib. propter ingens periculum quod in mora consistit. Des quoque in dilationis materia maximè privilegiata est, l. 1. §. 1. C. de rei uxor. act.

(n) Non solum de Jure Divino, Levit. 19. v. 17. & Canonico c. quoniam 12. distinct. 88. Verum etiam de Jure civili positivo, Jure siquidem consentaneum est, ut mercedem adipiscatur is, qui alteri infervivit, Menoch. conf. 218. n. 14. Wehner in obs. pract. §. notand. Anton. Faber in Cod. lib. 1. tit. 9. definit. 20.

Conclusio IX.

Effectus. *Effectus Induciarum non uniformis sed multiplex ac potissimus hic est. 1. Quod suspendant (α) & impediunt Executionē (β) ne debitor durante privilegio M. interpellari ac molestari possit, sed intereare respirare ac cogitare de modis solvendi, (γ) 2. Effectus moratorij est, quod debitorem à Cessionis bonorum remedio excludant, (δ) 3. Ad effectum quoque spectat, quod beneficium Induciarum sit personale ad heredem (ε) non transiens.*

Διάλυσις.

(α) Obligatio ergò per hujusmodi concessionēs non tollitur, sed potius præsupponitur & confirmatur, imò ne quidem

quidem ipsam suspendi obligationem, sed saltem ejus in exactione consistentem ἐπέχειαν vim ac effectum dormire & tantisper quasi sub cineribus delitescere dici potest.

(β) Quæ ita suspenditur, ut quam diu durant induciæ, non solum fortis, sed etiam usurarum exactio cesset, elapso tamen definito quinquennio, vel alio tempore usuræ una cum sorte, creditori præstari debent, Anton. Faber, *lib. 1. tit. 9. definit. 8.* Petr. Heig. *§. si quis debitor. num. 6. Instit. de act.* Hunn. *encycl. cap. 5. num. 3. 4.* Anthon. *tit. 9. concl. 63. num. 36. & seqq.*

(γ) Exigendo vicissim scilicet debita, in quibus alios obstrictos habet, Anth. *concl. 52.* Dissentiunt Brunus, Carocius, quos sequitur Hunn. *encycl. cap. num. 7.*

(δ) Seu, quod post finitum beneficium Quinquennij à creditoribus vel à Principe concessum, debitor ad remedium Cessionis Bonorum admitti non debeat, *l. fin. in pr. C. qui bon. ced. poss.* ubi ponderentur in istâ, *l. dictiones geminata.* Vel, sive, tanquam voculæ alternativæ & disjunctivæ, si enim contraria sententia admitteretur; creditores duplici incommodo afficerentur, & Creditores qui antea dilationem concesserunt, hac ratione delusi manerent, quod non admittendum.

(ε) Ille igitur post mortem debitoris, durantibus adhuc inducijs à creditoribus conveniri potest, Hering. *de fidejuss. c. 27. pact. §. n. 77.* Rauchbar/*pact. 2. c. 7. n. f.* Hinc nec induciæ istæ, principali concessæ fidejussoribus regulariter, ordinariè ac ex sui naturâ quicquâ profunt, nec obstant, quo minus intra eas fidejussor conveniri possit Coler. *de Process. exec. p. 1. c. 4. num. 19.* Menoch. *A. 1. 2. cas. 203. n. 26.* Ita ut Dd. plerique hanc sententiam communem esse testentur, relati longâ serie ab

Willhelm Anthon. *iii. 9. concl. 66. num. 4.* Sunt tamen casus nonnulli quibus dilatio quinquennalis, principali concessâ, prodest quoque fidejussori, quos vide apud Hunn. *in encycl. 5. num. 10.* & Wilh. Anthon. *d. concl. 66.*

Conclusio X.

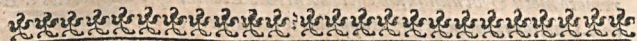
Contraria. *Contraria seu Repugnancia Rescriptorum Moratoriorum ex supra deductis per se patent, ut illa repetere ac crambem bis coctam apponere tædiosum sit, ex abundantia tamen addimus, quod elapso spatio temporis sive Quinquennalis, sive brevioris, sive ulterioris definiti, etiam ipsum rescriptum morat. extinctū (α) & evanidum habendum. Potest etiam ad Contraria referri Exceptio Sub- & Obreptionis. (β)*

Διάλυσις.

(α) **P**ER text. in Recept. Imp. de annis 1548. & 1577. sapè allegat. *ibi nach ausgang der oßelben.* Unde sanè tempore finito inducias hæcè finiri, denasci, flaccescere & operari desinere consequens est, quoniam validum ac stringens argumentum est ab extincto subjecto, ad operationes extinctas. & effectus, causâ deficiente perit *l. cancellaverat 2. ff. de his que in test. D. d. in ratione 1. ff. ad l. Falcid.* Proinde creditori actiones cū effectu plenissimo, exigendi id quo tam diu sibi carendum & desi-

desiderium ejusdem sufflaminandum fuit, de novo quasi re-
viviscunt, sicque res ad primogeniam & veterem suam natu-
ram revertitur, l. si unus 27. §. pactus ne peteret. 2. vers. quod in
specie ff. de pactis. Schrad. de feud. part. 10. sect. 1. Willh. Anthon. tit.
2. concl. 6. & 7. num. 7. de Rescr. Morat.

(β) De quibus supra ad verb. fideliter lit. γ. concl. 7. ut &
Wilhelm. Anthon. cap. 29. n. 12. & cum primis concl. 68 ubi plu-
ribus persequitur, ac in gratiam creditorum eorumque Ad-
vocatorum & Procuratorum, varias Exceptiones, Oppositio-
nes & divite sua penū depromit ac subministrat, quomodo ad-
versus largitiones moratorias se præmunire possint. Sed digi-
tum hic intendisse sufficiat, nam deductionem exactiorem
nec instituti, nec temporis nec præli currentis ratio permittit.

ΠΑΡΕΡΓΑ.

1. **C**ivitas Imperiali non competit jus inducias moratorias concedendi.
2. Rescriptum moratorium Compensationem, quæ ex causâ liquidâ
opponitur, non excludit.
3. Si durante dilatione primâ, à creditoribus forte concessâ, secunda
à principe ex justâ causâ fuerit indulta, posterioris cursum, à die finitæ di-
lationis prioris computandum arbitramur.
4. Si civitas Imperij moratorium ab Imperatore ad octennium ac post-
ea prorogationem ejusdem ad biennium impetravit, disertè autem in mo-
ratorio primo loco concessa protestata est, se eo ad retardanda debita ex pijs
causis non usuram & tamen nihilominus creditoribus ejusmodi privilegia-
tis non tantum forem cum usuris solvere, sed & idoneâ cautione concede-
re detrectet, rectè contra cives ac bona civitatis arresta decerni statuimus.
5. Jus protectionis Patrono nullam in clientes tribuit Jurisdictionem
aut Superioritatem, vulgò: Schutz und Schirm gibt keine Obrigkeit.
6. Mechanicorum ac opificum illa consuetudo, in civitatibus quibus-
dam Saxonia potissimum vigens, quâ ex tribubus & collegiis suis rejiciunt

D 3

liberos

1725

liberos Molitorum, Opilionum, Tubicinum, Texrorum, Barbitonfarum, &c. improbanda est.

7. Imperator cum Statibus Imperij, Pontifice inconsulto, de bono publico potest deliberare, concludere ac pacem firmare, prout nupera pacificatio Osnabrugo-Monasteriensis satis docuit.

8. In foro conscientiae tutus esse potest, qui iusto tempore legitime prescripsit, quamvis elapso tempore, scientia aliena quondam rei superveniat.

9. Fides data servanda est etiam hosti, etiam heretico.

10. Tutela Electoralis testamentaria praefertur legitima.

11. Imperatorem Romanum nunquam totius orbis terrarum Dominum fuisse, contra Bartolum adstruimus.

12. Voluntas proprie loquendo cogi non potest. Quando autem Icti voluntatem coactam dicunt, conferunt statum hominis cui vis infertur, cum statu ejus, qui suo arbitrio faciendi quod velit, relictus est, qui istud remoto metu & vi nunquam esset facturus: Etenim ipse Aristoteles 3. Ethic. i. actiones metu extortas appellat mixtas, ex invito & voluntario.

DN. CANDIDATUS AD LECTOREM.

Tardiùs ad summos cur tendam, quæris, honores?

In promptu causa est. Sat citò quod benè fit.
Sat citò quod benè fit, simul & ratione monente,

Parvæ sapè sovent commoda magna MO-

In honorem Clariss. Dn. Candid. adjecit

PRÆSES.

ACRO-

ACROSTICHS.

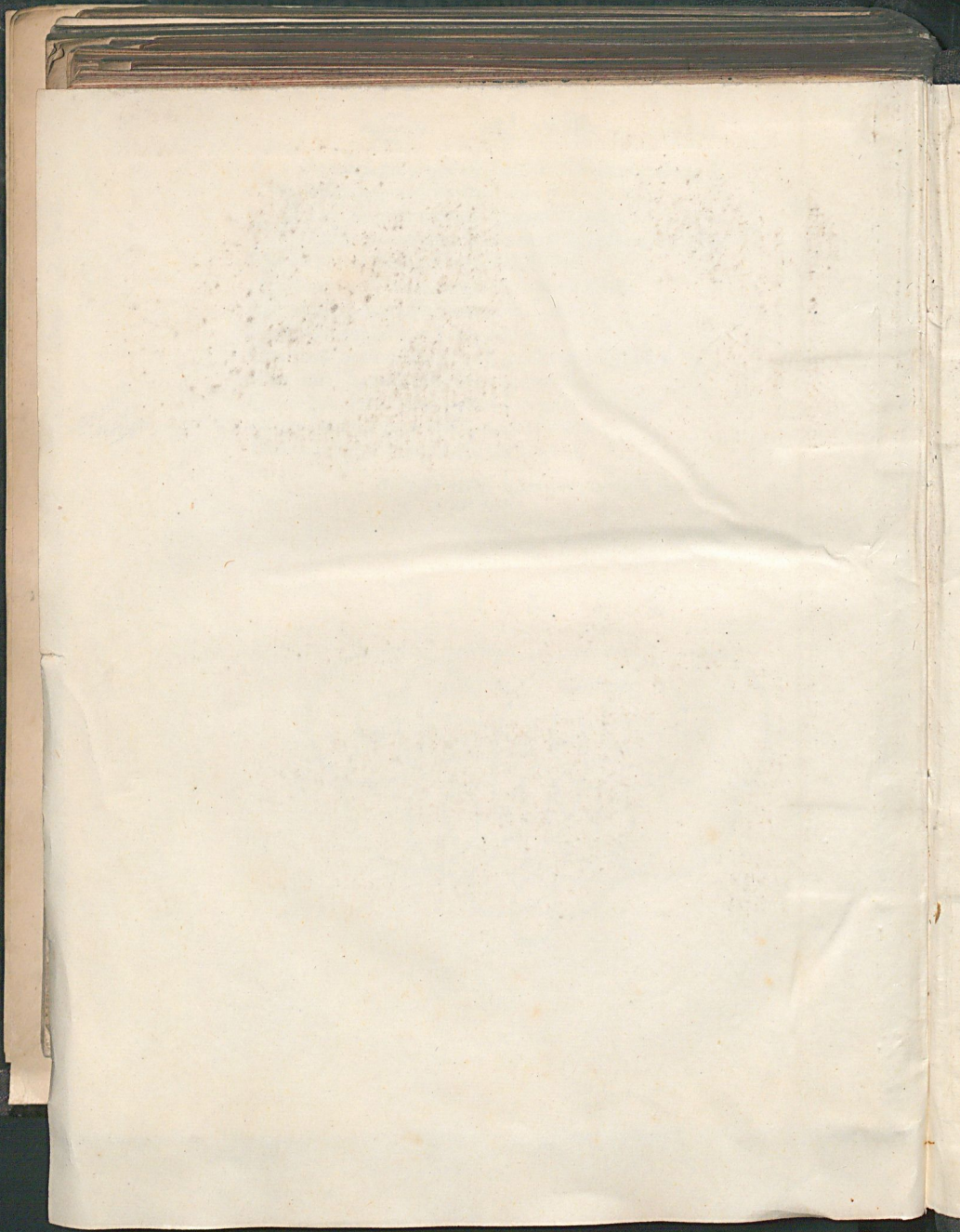
L aude bonâ teneram trivit quicunque *Juventam*
V ixit & in doctis non sine laude libris:
D ignus honor& amplo, quâdo est *vir factus*, habetur,
O mnibus atque bonis hîc cumulandus erit.
L aus tua præ multis *nota est*, *Affinis* amande,
P ræclaris *palمام præripis* ipse viris.
H inc meritò summos tibi nemo recusat honores
U troque in Jure! *ast si facienda facis*.
S cande igitur *Themidos* forti nunc *pulpita* mente
E RNESTINA colit quæ modò more sacro
V inces, assistente DEO, validissima tela,
E vades DOCTOR juris in arte sagax.
R int *bellum* repetas quæso nunc *oscine* fausto,
S alyus & ad patrios tute redito Lares !

Ita Clarissimo & Eximio

DN. CANDIDATO, Affini & Fau-
 tori suo jugiter colendo ex intimo
 cordis affectu applaudit

JUSTUS OLDEKOP Schol.
Andr. Hildes. Sub ConR.

F I N I S.

Rütelu, Diss., 1624-60

ULB Halle
003 615 197

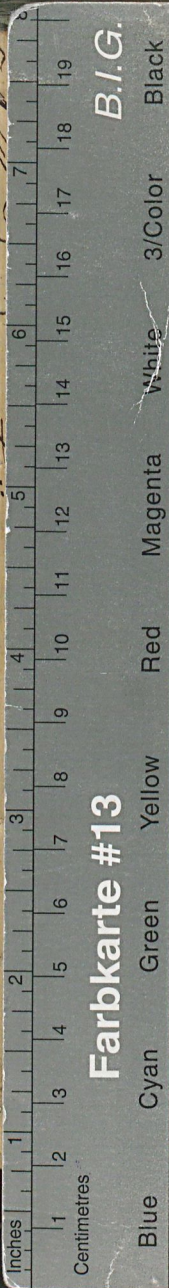
3

5b.

WOM

B.I.G.

Farbkarte #13

ad. 1360

219

5/

1651, 1.

ridica Inauguralis
DE
RIPTIS
TORIIS,
lem Conclusionum
practicabilium
U A M
OSPERANTE
e Magnifici & Nobilissimi
emia Hasso-Cassellana Schaumburgica
ESIDE
Consultissimo Viro
E MARTINO
& Professore publico,
tore suo observando
ivilegiis, Honoribus ac Insignibus
bus consequendis
SVRAE SVE MITTIT
Evers / Hildesienfis,
prio Jctorum
toris ante & pomeridianis.
AD VISURGIM,
CIVS, Academiae Typographus,
clo Ioc LL
ilud Brandt.

175